

FÄRGPYRAMIDEN

Svenska Seglarförbundet skall verka för fler seglare och en stark elit.

För att nå denna vision krävs att vi kan lokalisera och attrahera såväl dagens som morgondagens seglare oavsett om det gäller bredd eller elit.

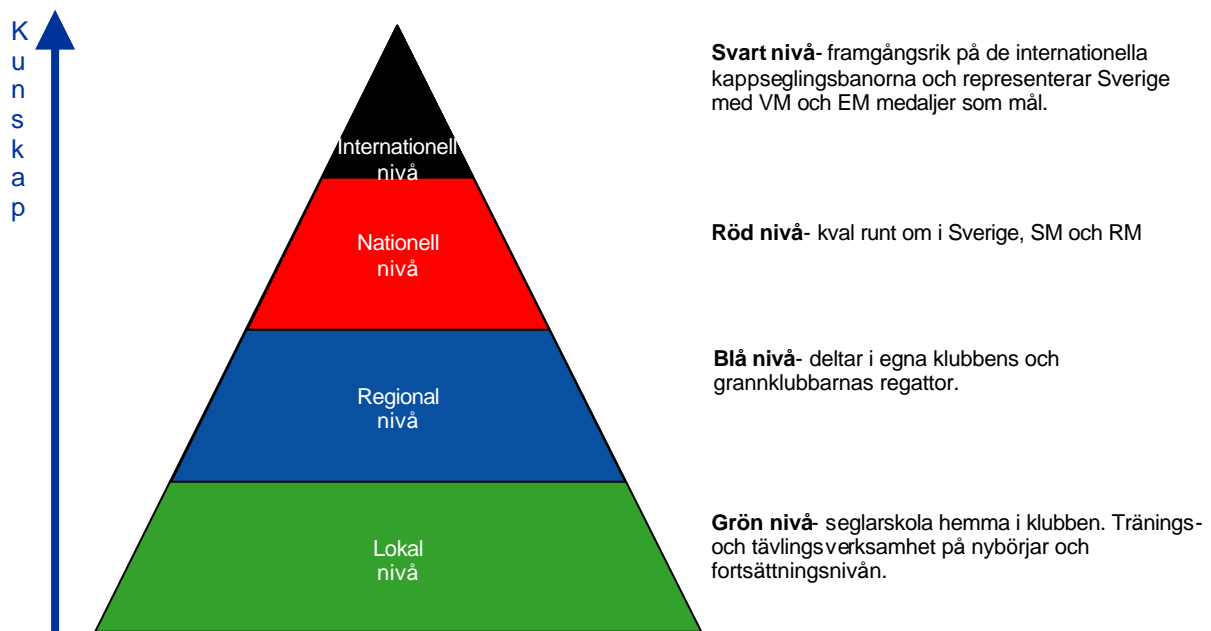
Svenska Seglarförbundets grundstrategi måste därför vara att göra segelsportens verksamheter förståeliga och på ett överskådligt sätt visa vart vi vill gå samt hur vi ska arbeta för att komma dit.

Bakgrund

Vi talar ofta om att segling är en kunskaps- och erfarenhetsbaserad sport. För att bli en duktig kappseglare krävs kunskap inom många områden. För att kunna förklara vad vi menar har Svenska Seglarförbundet tagit fram en pedagogisk modell, Färgpyramiden. Den utgår från seglarnas, ledarnas och funktionärernas nuvarande kunskapsnivå. Tanken är att den även ska fungera som en motivationsfaktor för kunskapsutveckling och kunskapsutbyte mellan olika nivåer.

Målsättningen är att skapa förutsättningar så att seglaren verkligen upplever kappseglandet som något positivt, roligt och utvecklande.

Naturligt är då att seglaren tävlar på en för sin nivå lämplig bana och efter de regler han eller hon förstår.

Seglare, ledare och funktionärer

Färgpyramidens mål och delmål utgör grunden för utbildning av seglare, tränare, ledare och funktionärer. De kunskaper och färdigheter som krävs på respektive färgnivå ska fungera som deras kursplan. För att nå önskat resultat anpassas verksamheten efter den.

Kunskapsöverföring och rekrytering

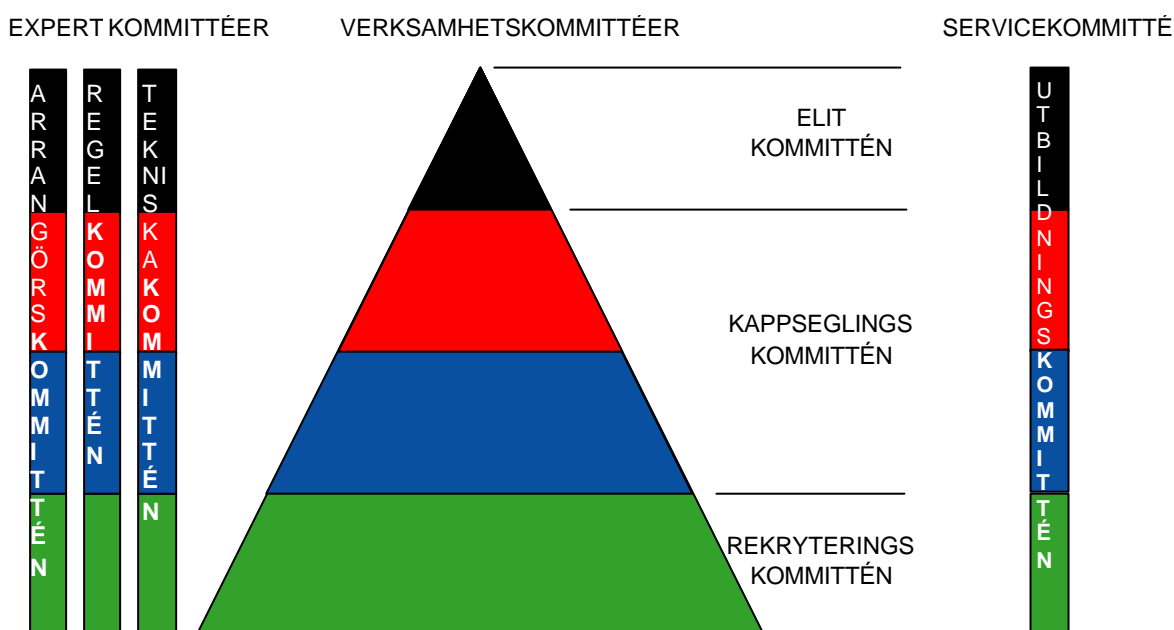
Tanken är att röda seglare ska kunna vara funktionärer i blå kappseglingar och att blå seglare ska kunna döma i gröna kappseglingar och så vidare. På så sätt ges tillfällen till kunskapsöverföring och rekrytering av seglingsledare och domare längre ner i åldrarna.

Flera färgnyanser kan förekomma

Eftersom Färgpyramidens kunskapsmål är individuella kan det, i stora klubbar med stort underlag av seglare, finnas flera nyanser av varje färg. I mindre klubbar kan däremot seglare med olika färg segla i samma grupp. Det är seglarens personliga mål som ska styra vilken nivå han eller hon vill segla på, eller sträva efter att segla på. Och det är viktigt att seglaren ges möjlighet att klättra uppåt i Färgpyramiden.

Svenska Seglarförbundet organiserar sig kring färgpyramiden

Synergieffekterna blir påtagliga eftersom Färgpyramiden ger Svenska Seglarförbundets kommittéer en gemensam syn på verksamheten. Vilket i sin tur kommer att bidra till att samordna arbetet så att alla jobbar åt samma håll.

Färgpyramiden är tänkt som ett verktyg som fritt ska kunna användas och utvecklas av respektive klubb och verksamhet. Modellen ska inte följas slaviskt. Det viktiga är att kunskapsöverföring, utveckling och seglarglädje får en central roll i arbetet.

Färgpyramiden i praktiken

Här följer några exempel på vad färgsättningarna kan innebära i praktiken:

Grön nivå

Exempel på gröna kunskapsmål

- Kunna styra båten med rätt vinkel mot vinden
- Kunna segla en bana som innehåller alla fyra segelsätten
- Kunna ligga still i vindögat och ta sig ur det

Exempel på gröna regler

- Babord håller undan för Styrbord
- Upphinnande båt håller undan
- Lovartsbåt håller undan för läbåt

Exempel på gröna kappseglingar

- Poängsegling på klubben
- Lokala klubbkappseglingar

Fiktivt exempel på en grön seglare

Jonatan 12 år har deltagit på seglarläger under sommaren och tränar nu i klubbens Tvåkrona tillsammans med två kompisar. Jonatan och hans kompisar har deltagit i KM och i en lokal kappsegling som grannklubben arrangerade. Jonatan hanterar alla segelsätt men har lite för fullt upp med att manövrera sin egen båt för att hinna tänka på vad som händer med vinden och med konkurrenterna.

Blå nivå*Exempel på blå kunskapsmål*

- Kunna styra båten med rätt vinkel mot vinden och samtidigt lyfta blicken för att flytta fokus utanför båten
- Kunna planera och ha framförhållning sin sitt agerande på banan
- Kunna ta taktisk hänsyn till konkurrenter

Exempel på blå regler

- Överlapp – Lovartsbåt håller undan för läbåt
- Plats för märke
- Runda utan att beröra märke

Exempel på blå kappseglingar

- Distriktsmästerskap
- Regionskval
- Matchracing Grade 4 och 5

Fiktivt exempel på en blå seglare

Thomas 35 år seglar Express sedan ett par år tillbaka. Som ung har han seglat både en och tvåmansjollar. Han deltar varje år i lokala regattor runt om i distriktet. När han har möjlighet brukar han ställa upp i DM. Thomas och hans besättning hanterar alla manövrar utan större problem. Vägval på banan och taktiska beslut i tigha situationer är Thomas svagaste länkar.

Röd Nivå*Exempel på röda kunskapsmål*

- Strategiskt kunna utnyttja de förhållandena som råder på banområdet
- Kunna konkretisera målsättningar för segling samt lägga upp en plan för hur målen ska nås
- Teoretiskt och praktiskt kunna förstå och koppla samman olika parametrar till exempel material och teknik

Exempel på röda regler

- Ha förståelse för och kunskap om hur regelboken är uppbyggd samt hur man hittar i den
- Kunna använda samtliga regler i del 2 samt övriga delar av regelboken som är relevanta för respektive båtclass/tävlingsform
- Kunna genomföra protestförhandlingar såväl som svaranden som kändanden

Exempel på röda kappseglingar

- SM
- RM
- Kvaltävlingar till mästerskap
- Matchracing Grade 2 och 3

Fiktivt exempel på en röd seglare

Lotta är 17 år och seglar E-jolle. Hon går på seglarymnasium och tränar regelbundet. Under säsongen deltar Lotta i lokala regattor, rikskval, JSM, SM samt JNoM. Hon är taktiskt skicklig och jobbar målmedvetet med att förbättra sin teknik och fysik.

Svart Nivå

Exempel på svarta kunskapsmål

- Kunna hålla en mycket hög ”lägsta nivå” i alla delar såsom taktik, teknik, material, fysik etc.
- God självinsikt och förmåga att fokusera på ”rätt saker”

Exempel på svarta regler

- Ha förståelse för och förmåga att använda samtliga delar av regelboken som är relevanta för respektive båtclass/tävlingsform

Exempel på svarta kappseglingar

- OS
- America's Cup
- Internationella mästerskap
- Världscupregattor
- Volvo Ocean Race
- Matchracing Grade 1

Fiktivt exempel på en svart seglare

Nisse är 35 år och seglar på heltid. Nisse har vunnit både SM och VM i flera klasser och är nu medlem av ett America's Cup team.

Färgpyramiden i ständig utveckling

För att Färgpyramiden ska bli det effektiva verktyg som vi strävar efter kommer dess innehåll ständigt utvecklas och finslipas. Information kommer löpande läggas ut på Svenska Seglarförbundets hemsida och finnas tillgänglig på kurser och utbildningar.